

BARN OCH UTBILDNING

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink.	2020 -05- 19
Diarienumr	2020/523-3
Dpb:	

Svar på interpellation från Louise Eriksson (SD)

Jag uppfattar att interpellanten har tre frågeområden, som jag kan svara på.

Den första gäller NPF, det vill säga åtgärder för att förbättra skolsituationen för elever med neuropsykologiska funktionsnedsättningar.

Den andra gäller hur LSS, det vill säga lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, implementeras och följs av skolnämnden.

Den tredje gäller förskoleklass för särskoleelever.

Övriga frågor kan jag bara beröra.

FRÅGOR OM NPF

Skolnämnden, där interpellanten är ledamot, fick nyligen (§76 2019) en redovisning av hur skolorna i Sala arbetar med NPF. Som ordförande delar jag alltså interpellantens uppfattning att det är av största intresse att få rapporter om hur långt vi kommit i det arbetet. Jag ser därför till att nämnden får den informationen.

Vid rapporten i november framgick att skillnaderna kan vara stora mellan enheter, även de som har samma rektor. En del enheter har kommit mycket långt, medan andra just påbörjat arbetet.

Lätt avläsbart när det gäller åtgärder för att främja elever med neuropsykologiska funktionsnedsättningar, är direkta åtgärder i den fysiska miljön. Om man koncentrerar sig på sådana synliga, ofta ganska kostsamma investeringar, så kan man förledas att tro att det är just på dessa enheter som arbetet kommit längst. I själva verket är processen mycket mer komplicerad. Det vet rektorer och verksamhet inom skolan.

De vet att det handlar om ett omfattande och långsiktigt arbete för att öka förståelsen och kunskap om sådana funktionsnedsättningar och vilka konsekvenser det kan få i vardagen. Det handlar vidare om att utveckla samarbete mellan skolan och hemmet och att skapa ett gemensamt professionellt språk. Ett professionellt språk innebär att vi talar om samma sak, när vi nämner olika begrepp som exempelvis perception och kognition.

Personalen behöver också med ovan nämnda insatser som grund skapa strategier för kartläggning, information, organisation, anpassningar, och så vidare.

På det här sättet kan skolan arbeta med kunskap och förhållningssätt. Rätt använt kan exempelvis lågaffektivt bemötande vara ett framgångsrikt redskap. Vi ser samtidigt i media och debatt exempel på hur sådana metoder kan få rakt motsatta effekter, det vill säga att studiero och trygghet snarare försämras, därför att det

Barn och utbildning

grundläggande arbetet inte är gjort och förståelsen för arbetsätten inte är förankrade.

Det är därför oerhört viktigt att man har kunskap, förståelse och uthålliga strategier innan man ger sig in i sådant som ibland beskrivs och marknadsförs "lösningen" på skolans problem. Även NPF-säkring kan, enligt min uppfattning, ibland ha lite av den karaktären. Det är först efter många års arbete med att grundlägga arbets- och förhållningssätt som investeringar i skolmiljön, exempelvis att ta bort störande intryck på väggar och liknande, ger de verkligt betydelsefulla förbättringarna för den avsedda målgruppen. Därmed inte sagt att en god, trygg och städad skolmiljö har positiva effekter för alla elever. Men att jobba med NPF-säkring för elever med exempelvis ADHD, är något betydligt större.

En del av de statsbidrag som Salas skolor fått för ökad likvärdighet har använts, och kommer att användas till detta. Att exakt urskilja vad som går till NPF-satsningar och till allmänt utvecklingsarbete för att främja alla elevers studieresultat är dock inte möjligt att göra. Det som gynnar NPF-elever gynnar även de allra flesta elever, exempelvis att skapa goda förutsättningar för studiero.

Jag vill säga, utifrån de rapporter jag fått från Barn och Utbildning, att det finns en stor kunskap och beredskap att arbeta med dessa frågor, men att det också innebär att de snabba och avläsbara resultaten på alla enheter kommer att dröja. Enligt mig är det ett tecken på professionellt arbete, att inte hasta för att plocka billiga poäng och få beröm av ibland allt för ivriga och otåligen politiker, oavsett partifärg..

LSS

Interpellanten kopplar frågan om LSS till barnkonventionen. Barnkonventionen ska genomsyra all verksamhet och alla beslut i kommunen. Det är därför inte något som redovisas separat. Det är en inkluderad del i all verksamhet och i alla beslut. Som interpellanten säkert uppmärksammat i Skolnämnden så använder vi barnchecklista när vi behandlar relevanta ärenden. Checklistan leder ibland till debatt och yrkanden och är därmed vitaliserande för den politiska diskussionen.

LSS omfattar tre grupper som kallas lagens personkrets. Grupperna består av personer med:

- Utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.
- Betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
- Andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

LSS innehåller tio preciserade insatser för särskilt stöd och särskild service:

- Rådgivning och annat personligt stöd.
- Personlig assistans.
- Ledsagarservice.

Barn och utbildning

- Kontaktperson.
- Avlösarservice i hemmet.
- Korttidsvistelse utanför det egna hemmet.
- Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år.
- Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn eller ungdom.
- Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad.
- Daglig verksamhet.

(Källa: <https://www.kunskapsguiden.se> som ges ut av Socialstyrelsen i samarbete med bland annat Sveriges Kommuner och Regioner och Folkhälsomyndigheten).

Det här är alltså insatser som normalt sett inte ligger inom Skolnämndens ansvarsområde. Elever kan visserligen ha stöd av LSS-insatser för att klara sitt dagliga liv, men den aspekten är Vård- och omsorgsnämndens ansvar. I den mån elever inom personkretsen för LSS har svårt att uppnå målen enligt skollagen och läroplanerna, så är det däremot skolans ansvar. I så fall har skolan, utifrån skollagens krav, i uppgift att upprätta åtgärdsprogram, sätta in extra stöd, med mera.

Eventuella bokslut som beskriver kommunens LSS-insatser får interpellanten efterhöra och bevaka inom Vård- och omsorgsnämnden, där hon ju också är representerad som ledamot.

Vi har förstås elever med koppling till LSS, särskilt inom särskolan. Skolan för dock inte någon statistik över detta. Det är inte tillåtet enligt GDPR som skall skydda oss mot spridning av känsliga personuppgifter, att föra register över sådant. Skolnämnden skall förstås tillförsäkra även dessa elever, såväl som alla andra, en trygg och säker skolgång.

Av det skälet kan jag som ordförande inte svara på frågan om hur många som tillhör LSS personkrets som har åtgärdsprogram, hur många kränkingsanmälningar som upprättats, med mera.

Som interpellanten säkert känner till så är också de skolskjutsfrågor hon ställer, inte något som handhas av Skolnämnden. Skolskjutsar handhas av Samhällsbyggnadskontoret, som har Kommunstyrelsen som sin politiska nämnd. Även där är interpellanten representerad.

Jag förutsätter också att vi uppfyller krav på parkeringsplatser för funktionshindrade. Om jag eller någon berörd tjänsteperson får kännedom om sådana brister, agerar vi och ser till att det rapporteras till fastighetsenheten, som då får lösa detta.

Interpellanten frågar varför det inte föreligger någon ansvarsfördelning när det gäller fritidsverksamhet för elever fylla 12 år och som tillhör LSS. Det gör det. LSS 09 § p 7 ansvarar Skolnämnden för, det vill säga för fritidsklubb som även vänder sig till äldre ungdomar inom kretsen för LSS. Det finns alltså en ansvarsfördelning. Verksamheterna har internt tidigare diskuterat frågan om det ekonomiska ansvaret

Barn och utbildning

för den LSS-verksamheten. Skolan ville vid det tillfället göra gällande att Vård och Omsorg borde betala för LSS-insatserna. När parterna gemensamt fördjupade sig i bakgrunden kom man fram till att skolan ursprungligen fick ta del av hela skatteväxlingen när verksamheten flyttades från dåvarande landstinget till kommunen. Om Vård och Omsorg skulle börja betala för LSS-insatserna i fritidsklubben hade det rimliga därför varit att budget flyttades från Skolnämnden till Vård och Omsorgsnämnden, som sedan skulle använda dessa pengar för att betala de LSS-relaterade tjänster som skolan utför. Det bedömdes då som ett onödigt moment i det interna kommunala samarbetet som skulle leda till mer administration.

Genom ett pragmatiskt förhållningssätt har vi istället ett väl fungerande samarbete över kontorsgränserna.

Uppkommer en situation där vi ser kvalitetsmässiga eller ekonomiska fördelar med en annan lösning än den vi har idag, så är vi förstas beredda att se över såväl ansvars- som budgetfördelning.

FÖRSKOLEKLASS FÖR SÄRSKOLAN

Sala har givetvis för avsikt att följa svensk lagstiftning när det gäller särskolan.

I dagsläget finns ingen grundsärskoleklass. Däremot utreds på nationell nivå införande av en sådan.

Tillsvidare gäller det som Skolverket skriver:

”Barn som har en utvecklingsstörning kan gå i grundsärskolan. Innan ett barn kan börja i grundsärskolan måste hemkommunen (den kommunen där barnet bor) göra en noggrann utredning för att kunna bedöma om eleven hör till grundsärskolans målgrupp. Utredningen består av en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. I grundsärskolan finns ingen förskoleklass. Många barn som ska gå i grundsärskolan kan först gå i en förskoleklass som hör till en grundskola, sameskola eller specialskola.

Hemkommunen kan göra bedömningen att en sexåring som tillhör grundsärskolans målgrupp har särskilda skäl för att få skolplikten uppskjuten ett år. Då krävs att hemkommunen först tar beslut om uppskjuten skolplikt, därefter kan vårdnadshavaren välja om barnet ska börja förskoleklass vid 7 års ålder eller gå direkt till årskurs 1 i grundsärskolan vid 7 års ålder. I dessa fall fattar hemkommunen beslut efter begäran av vårdnadshavaren. Barnet kan även få tidigare skolstart, det vill säga hoppa över förskoleklass och börja årskurs 1 i grundsärskolan vid 6 års ålder.”

(Källa: www.skolverket.se)

Det finns, som framgår ovan, således flera olika lösningar som kan prövas individuellt, till dess lagstiftningen eventuellt ger direktiv om något annat.

Antalet barn som definierats som särskolebarn i förskoleklass-ålder är vanligtvis väldigt få i en kommun av Salas storlek. Antalet kan variera från noll till några enstaka i hela kommunen. Någon särskild förskoleklassverksamhet för enbart särskoleelever är därför inte oproblematiskt att anordna.

Sammanträdesdatum
2020-04-27

Dnr 2020/523

§ 41 Interpellation till skolnämndens ordförande om LSS i grundskolan

INLEDNING

Louise Eriksson (SD) hemställer om att få ställa rubricerad interpellation till skolnämndens ordförande Bengt Larsson (C).

Beredning

Interpellation till skolnämndens ordförande om LSS i grundskolan

BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar,

att interpellationen får ställas.

Interpellationen kommer att besvaras vid nästkommande sammanträde.

Utdrag
Bevakning

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2020 -04- U 2	
Diarie nr	Aktbilaga

Interpellation gällande LSS i Grundskolan

Till Skolnämndens ordförande Bengt Larsson:

Hur långt har vi kommit i arbetet med att låta NPF säkra samtliga kommunens skolor? Det är av största intresse att låta återrapportera om hur långt vi faktiskt har kommit.

Sverige har tillträtt Förenta Nationernas (FN) internationella konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen antogs av FN:s generalförsamling den 13 december 2006 och öppnades för undertecknande den 30 mars 2007. Den undertecknades då av 82 länder, däribland Sverige.

Sverige har därutöver tillträtt ett fakultativt (frivilligt) protokoll till konventionen som innebär att den enskilde har möjlighet att klaga till om han eller hon anser att hans eller hennes rättigheter är kränkta.

Den nya konventionen utgör en fortsättning på arbetet inom FN för att få till stånd internationella regler om funktionshindrade personers rätt till delaktighet och jämlikhet, ett arbete som 1993 resulterade i att FN:s generalförsamling antog standardregler om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning.

Standardreglerna har haft stor betydelse som vägledande instrument när det gäller handikappolitiken i Sverige. Representanter för regeringen i Sverige och handikapprörelsen i Sverige har också varit aktiva i arbetet på den nya konventionen. Den nya konventionen tillhör de centrala konventionerna om mänskliga rättigheter, har till syfte att undanröja hinder för personer med funktionsnedsättning att åtnjuta sina mänskliga rättigheter.

En genomgång av konventionens 50 artiklar och hur svensk lagstiftning och övriga förhållanden i Sverige förhåller sig till dessa. I promemorian dras slutsatsen ”- **att mycket återstår att göra i det handikappolitiska arbetet innan Sverige på alla punkter kan anses**

uppfylla de åtaganden och krav som konventionen innebär och att konventionen kommer att kunna utgöra ett viktigt måldokument i det fortsatta handikappolitiska arbetet i Sverige. Konventionen och protokollet är av större vikt och godkändes av riksdagen enligt 10 kap. 2 § regeringsformen.

LSS är sedan mitten av 90 talet en Rättighetslag vilket ska bli tillförsäkra att de barn & ungdomar som tillhör personkretsarna får leva ett liv på lika villkor som andra barn & ungdomar i jämförbar ålder.

Vi här i Sala fattade ett historiskt beslut som i 8 år nu har kommit att påverka all kommunal verksamhet in i minsta detalj. Jag hänvisar till Kommunsstyrelsens beslut 2012-11-08 § 241:

att Sala kommun har följande värdegrund beträffande barn: "Sala kommun tar ett gemensamt ansvar för barn och unga, Sala kommun sätter barnets bästa i främsta rummet, barnet ska komma till tals och få respekt i frågor som berör dem."

att Sala kommun har följande mål för att arbeta i enlighet med FN:s barnkonvention: "Barnkonventionen ska genomsyra all verksamhet och alla beslut i kommunen."

att varje styrelse och nämnd ska redovisa hur man uppmärksammar barnkonventionen vid beslut med tydlig påverkan på barn, genom barn checklista.

Med anledning av ovanstående redogörelse ställer jag följande frågor:

Kan Skolnämndens ordförande ge konkreta exempel på hur implementeringen av LSS under alla dessa år fallit ut inom Grundskolan?

I vilka bokslut redovisas att lagen fullt ut följs och anammas som det var tänkt?

Hur många elever som tillhör LSS, är idag inskrivna i Grundskolan?

Hur många elever som tillhör LSS, är inskrivna i Grundskolan, har idag upprättade Åtgärdsplaner och hur många har det inte?

Hur många kränkingsanmälningar har erbjudits, upprättats och lämnats in i de fall som Åtgärdsplaner har nekats dessa elever?

I jämförbara kommuner är dessa elever bla beviljade Särskild skolskjuts för att kunna fullgöra sin skolplikt.

Hur många elever som är inskrivna i Grundskolan och tillhör LSS har sedan 2019-01 nekats Särskild skolskjuts?

Hur många kränkingsanmälningar har erbjudits, upprättats och lämnats in i de fall som Särskild skolskjuts har nekats dessa elever?

För att undvika diskriminering och eftersträva likabehandling: Kommer även dessa elever, inskrivna i Grundskolan och som tillhör LSS, kunna räkna med att Skolnämnden från och med nu och framgent kommer att tillförsäkra dessa elever en trygg och säker skolgång?

Varför föreligger det inte en ansvarsfördelning, mellan Skolnämnden och Vård & omsorgsnämnden när det kommer till Fritidsverksamhet för elever, fyllda 12 år, inskrivna i Grundskolan och samtidigt tillhör LSS? LSS 9 § 7.

Är tillgängligheten för samtliga av dessa elever fullt ut tillgodosedd i samtliga verksamheter?

Finns det tillräckligt med parkeringsplatser för funktionshindrade inom samtliga av Skolnämndens verksamheter?

Har Skolnämnden för avsikt att följa svensk lagstiftning dvs erbjuda även 6 åringar som tillhör Särskolan att få gå i Förskoleklass? Om svaret är ja, När i så fall? Om svaret är nej? Varför inte?

Louise Eriksson (SD)